

sationer, maa man antage, at det er noget permanent, og man bliver da betænkelig. I de senere Aar har det i Artilleriet været saaledes, at af de 24 Rekruter, som hvert Batteri faar, og af hvilke 18 beholdes til fast Tjeneste, ere saa mange kasserede, at de ikke en Gang have kunnet have de 18. Man har forudsat, at der foruden de 18 skulde hjemsendes et Par, men man har havt ondt ved at holde paa Tallet 18 og er derfor kommen temmelig langt ned. Hvis man vilde gjøre en Forandring, vilde jeg foretrække, at man i Stedet for 24 tog 26 Trainfontabel-Rekruter ved Feltartilleriet — 2 til for hvert Batteri — det vilde ikke kunne mærkes paa den Styrke, der blev tilbage til Fodfolket, og vilde altsaa næppe kunne frembyde nogen Ulempe. — Til disse Bemærkninger skal jeg indskrænke mig.

Madjen: Medens min Stilling til adskillige af de Lovforslag, som have været under Behandling, har været en saadan, at jeg, som det høie Thing bekendt, ikke har fundet Anledning til at deltage i Forhandlingen eller i Afstemningen over disse, fordi det paa Grund af de eksisterende Forhold for mit Bedkommende stillede sig som temmelig unyttigt, er min Stilling til det i Dag foreliggende Lovforslag noget anderledes. Dette Lovforslag er, som det fremgaar af Motiverne, nøie knyttet til det Forslag om en overordentlig Bevilling til Befæstninger, som foreligger Thinget i denne Samling, og da dette sidste Forslag i alt Væsentligt handler om Kjøbenhavns Befæstning, og jeg, som det vil være det høie Thing bekendt fra mine tidligere Udtalelser her i Thinget, anser Kjøbenhavns Befæstning for en Ulykke for mit Fædreland, saa følger deraf, at jeg, saa vidt min Evne rækker, maa modsætte mig dette paa ethvert Punkt. Da nu det foreliggende Forslag som sagt er nøie knyttet til Spørgsmaalet om Kjøbenhavns Befæstning, følger altsaa deraf, i Følge hvad jeg nu har sagt, ganske naturligt, at jeg maa modsætte mig dette Forslag paa ethvert Trin og stemme derimod.

Krigsministeren (Bahnsen): Det ærede Medlem kan for saa vidt have ganske Ret i, at det foreliggende Forslag er nøie knyttet til Forslaget om Befæstningsanlæg, hvoraf Kjøbenhavns Befæstning udgjør en væsentlig Del; men hvis det ærede Medlem har læst Motiverne med Opmærksomhed, vil han dog vistnok ogsaa have lagt Mærke til, at det der udtrykkelig er udtalt, at der egentlig er den samme Trang til Stede til de Udvidelser, her foreslaas; af Ingenieurkorpsket og Artilleriet, hvad enten Kjøbenhavn befæstes

permanent eller ikke. Det ærede Medlem kan nemlig, selv om han har meget imod Kjøbenhavns Befæstning, ikke forhindre, hvis det kom til Krig, at Byen blev befæstet, men den fik da en Feltbefæstning. Hvis den kommanderende General mener, at Situationen er en saadan, at Kjøbenhavn maa befæstes med Feltværker, saa vil det ske, og hvad enten Fæstningen er permanent eller en Feltbefæstning, vil den ikke kunne forsvares, uden at der er et vist passende Fæstningsartilleri. Derfor er dette Forslag lige saa nødvendigt i det ene Tilfælde som i det andet. At Anledningen til, at det kommer frem, er den, at der er forelagt en Befæstningslov, er en Ting for sig. Jeg har nemlig ment, at det vilde være uforvarligt at forelægge en Befæstningslov uden tillige at komme med dette Forslag; men Trangen dertil er lige godt til Stede, enten man faar Kjøbenhavn permanent befæstet eller ikke. Det maa det ærede Medlem ikke overse, og jeg vil bede ham tænke nærmere over, hvorledes man kunde tænke sig Kjøbenhavn forvaret med nogenlunde Ekstern ved en Feltbefæstning uden at have Artilleri som et væsentligt Led af Forsvarsstyrken. Nu have vi kun to Kompagnier Fæstningsartilleri, det vil sige 2 Kapitainer, 4 Premierlieutenanter og 1 Stabsofficer. Tror det ærede Medlem, at det vil være tilstrækkeligt, hvis vi ville opstille et Forsvar her? Selv om vi tænke os en anden Krigssituation, hvorefter der ikke bliver Tale om at befæste Kjøbenhavn, idet vi kom til at arbejde ved Lille Belt, i det sydlige Sylland osv., bliver det Samme Tilfælde, Fæstningsartilleri maa man altid komme til at bruge. Paa et Sted, hvor man kan vente at komme til at staa i længere Tid, vil man nemlig befæste sig, og naar man har en Befæstning, maa man have Fæstningsartilleri. Det var en Mangel ved Hærloven af 1880, at man ikke den Gang vedtog den nu foreslaede Udvidelse med, og denne Mangel forklæres ved, at der herskede den samme Uvillie mod Kjøbenhavns Befæstning som det ærede Medlem nærer — det blev bestemt udtalt den Gang — men det var lige fuldt en Feil. Der er et Hul i vor Hærordning saa længe vi kun have 2 Kompagnier Fæstningsartilleri til Brug for Landhæren.

Madjen: Overfor den ærede Krigsministers Bemærkninger i Anledning af, hvad jeg udtalte, vil jeg blot sige to Ting. Den ærede Minister gaar ud fra Kjøbenhavns Forsvar; jeg gaar ud fra, at Kjøbenhavn er allerbedst forvaret, naar den er en aaben By. Dernæst vil jeg sige, at